

คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย
ชั้นเด็กเล็ก 4 ปี ชุดนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมศิลปะที่แบ่งเป็นเล่ม/เรื่อง ที่มีความ
สอดคล้องกัน จำนวน 5 เล่ม หรือ 5 เรื่องด้วยกัน คือ

- เล่มที่ 1 การสร้างภาพด้วยลายเส้น
- เล่มที่ 2 อีสระกับการปั้น
- เล่มที่ 3 สนุกกับการเล่นสี/การระบายสีภาพ
- เล่มที่ 4 การสร้างงานด้วยการฉีก ตัด ปะ
- เล่มที่ 5 การพิมพ์ภาพ

สำหรับเล่มที่ 3 สนุกกับการเล่นสี/การระบายสีภาพเล่มนี้ จะเป็นกิจกรรม
ศิลปะที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้นของเด็กที่จะได้ศึกษาเรียนรู้ และปรับตัวที่จะเรียนรู้
ศิลปะเป็นการฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือ ตา และการเรียนรู้เรื่อง สี และการเล่นกับสีใน
การทำกิจกรรมศิลปะอย่างมีคุณค่า ซึ่งส่วนประกอบในรูปเล่มของเล่มที่ 3
ประกอบด้วย

- 1. ปก (ปกนอก/ปกใน)
- 2. คำนำ
- 3. คำชี้แจง
- 4. คำแนะนำสำหรับครู
- 5. วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม เล่มที่ 3
- 6. เนื้อหากิจกรรม 5 กิจกรรม ได้แก่
 - กิจกรรมที่ 1 การระบายสีภาพด้วยสีเทียน
 - กิจกรรมที่ 2 การระบายสีภาพด้วยสีน้ำ
 - กิจกรรมที่ 3 การลบสี
 - กิจกรรมที่ 4 การหยดสี
 - กิจกรรมที่ 5 การเป่าสี
- 7. เกณฑ์การประเมิน
- 8. เอกสารอ้างอิง
- 9. ประวัติผู้จัดทำ
- 10. ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับครู

1. ก่อนจัดกิจกรรมศิลปะให้เด็กแต่ละครั้ง ครูควรเตรียมความพร้อมในด้านการศึกษาเอกสาร การศึกษาเนื้อหา ความรู้พื้นฐานทางศิลปะในเรื่องที่จะสอน ศึกษาใบความรู้ที่ปรากฏในชุดกิจกรรม แต่ละเล่ม
2. ครูเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการทำกิจกรรมศิลปะของเด็ก เพื่อการจัดกิจกรรมให้เด็กเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น ดินสอ สีเทียน กระดาษวาดภาพ โต๊ะหรือสถานที่สำหรับใช้ทำกิจกรรมศิลปะ
3. สำหรับสถานที่ หรือชั้นเรียนกิจกรรมศิลปะ ไม่จำเป็นที่จะต้องในห้องเรียนของเด็กเสมอไป ครูอาจพาเด็กไปในสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก อาทิ ไร่ส้มไม้ บริเวณระเบียงอาคาร หรืออาจจะเป็นวัด หรือบริเวณใกล้เคียงที่เหมาะสม และเอื้อต่อบรรยากาศแห่งการเรียนรู้
4. ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูควรจุดประกายให้เด็กเกิดความสนใจ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นในการเรียนศิลปะของเด็ก เพราะการเรียนรู้ทางศิลปะ อารมณ์ และความรู้สึกภายในตัวตน เป็นสิ่งสำคัญมาก
5. การจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็กนั้น ควรจัดอย่างต่อเนื่อง และกำหนดระยะเวลาในการจัดที่เหมาะสม การเร่งจัดกิจกรรมหรือจัดเพื่อให้กิจกรรมนี้เสร็จสิ้นไปเท่านั้น จะไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเลย

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม เล่มที่ 3 สนุกกับการเล่นสี/การระบายสีภาพ

การวาดภาพระบายสี จัดทำขึ้นเพื่อ

1. เพื่อให้ได้รู้จักกับสีที่ใช้ในกิจกรรมศิลปะ ประเภทของสี และเทคนิคการใช้สีในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในการใช้สีชนิดต่าง ๆ สร้างชิ้นงานทางศิลปะและการจินตนาการของเด็ก
3. ฝึกให้เด็กมีทักษะการคิด การตัดสินใจ การนำเสนอผลงาน การเล่าเรื่องผลงานทางศิลปะของเด็กได้

ใบความรู้ การระบายสีภาพ

การวาดภาพ คือ การถ่ายทอดอารมณ์ส่วนตัวของบุคคลนั้น ๆ ออกมาเป็นลวดลายบนวัสดุชนิดต่าง ๆ เช่น กระดาษ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ผ้า ดินกรามบ้านช่อง และอีกมากมายที่เราเห็นเป็นภาพไม่ว่าจะเป็นภาพการ์ตูน ภาพคนเหมือนภาพที่เป็นลายเส้น เป็นต้น

การระบายสี (PAINTING) เป็นการวาดภาพโดยใช้พู่กัน หรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่น มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ต้องใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือมากกว่าการวาดเส้น ผลงานการระบายสีจะสวยงามเหมือนจริง และสมบูรณ์แบบมากกว่าการวาดเส้น

การวาดภาพระบายสี หมายถึง การขีด ขีด เขียน ระบายด้วยสีชนิดต่าง ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน มีลักษณะสองมิติคือกว้างและยาว ส่วนมิติที่สามคือความตื้นลึกนั้นอยู่ที่ความรู้สึกของผู้ที่ได้ชมภาพนั้น ๆ การวาดภาพระบายสีซึ่งส่วนหนึ่งในการทำให้จินตนาการเราสวยงามขึ้นก็เป็นการระบายสีซึ่งการระบายสีแต่ละชนิดของก็มีเทคนิคที่แตกต่างกันไปผสมกลมกลืนให้เกิดน้ำหนักแสงเงา และสีเส้นตามที่ต้องการ

การระบายสีภาพด้วยสีเทียน

วัตถุประสงค์

1. เด็กระบายสีด้วยสีเทียน รูปต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว
2. เด็กระบายสีด้วยสีเทียนให้เป็นรูปอื่น ๆ ตามความคิดและจินตนาการของเด็ก
3. เด็กต่อเติมการระบายสีเทียนให้มีรายละเอียด บอกชื่อ หรือเล่าเรื่องราวรูปภาพที่เด็กระบายได้

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 จุดประกายความสนใจและจินตนาการ

1.1 ครูเริ่มต้นจุดประกายความสนใจให้กับเด็ก โดยนำรูปที่เกี่ยวข้องกับการระบายสีด้วยเทียนให้เด็กดูและสนทนาเกี่ยวกับรูปภาพนั้น ๆ หรือนำตัวอย่างงานระบายสีด้วยเทียน ให้เด็กดู

1.2 ครูอธิบายว่า ก่อนที่เด็กจะระบายสีด้วยเทียนให้สวยงามเด็กต้องฝึกในการวาดภาพก่อน โดยเริ่มตั้งแต่ฝึกทักษะการวาดภาพง่าย ๆ ก่อน

1.3 จากนั้นครูให้เด็กสังเกตและสำรวจรูปภาพที่จะระบายสี เช่น รูปดอกไม้ ผลไม้ สัตว์เลี้ยงหรือรูปภาพอื่น ๆ แล้วสนทนาร่วมกัน

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ แนวคิด เทคนิคการสร้างงาน

2.1 ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการระบายสีภาพด้วยสีเทียนให้เด็กทราบและทำความเข้าใจในรายละเอียดเรื่อง การระบายสีภาพด้วยสีเทียน เช่น รูปบ้าน รูปผลไม้ รูปสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

2.2 ก่อนทำการระบายสีภาพด้วยสีเทียน ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับการระบายสีภาพให้เด็กพอเข้าใจ และปฏิบัติงานระบายสีด้วยเทียนได้ตามใบความรู้ เรื่องการระบายสีด้วยสีเทียนและเทคนิควิธีการระบายสีด้วยสีเทียน

2.3 เด็กลองระบายสีภาพด้วยสีเทียน แล้วทดลอง รูปภาพที่ครูเตรียมไว้หลาย ๆ รูปแบบ เช่น รูปบ้าน รูปผลไม้ รูปสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

ขั้นที่ 3 วางแผนสร้างงาน

3.1 ครูให้เด็กจัดกลุ่มนั่งโต๊ะกลุ่มละ 4-5 คน หรือจะจัดนั่งล้อมวงเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้ เพื่อจะได้ใช้อุปกรณ์การระบายสีด้วยสีเทียนด้วยกันได้ และเด็กจะได้ร่วมปฏิสัมพันธ์ คิด และหาแนวทางในการระบายสีภาพด้วยสีเทียนให้เป็นรูปภาพต่าง ๆ ได้

3.2 เด็กคิดวางแผนการระบายสีด้วยสีเทียนต่อไปว่า จะระบายสีเป็นรูปอะไรอีก ขนาดไหน และรูปภาพต่าง ๆ ที่ระบายสีขึ้นมาสามารถนำมาประกอบเป็นรูปภาพที่แปลกใหม่ได้หรือไม่ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง

3.3 เด็กคิดวางแผนว่าจะระบายสีภาพด้วยสีเทียน และวางตกแต่งผลงานอย่างไร โดยครูสังเกตพฤติกรรมการคิดวางแผนการทำงานของเด็ก

ขั้นที่ 4 จัดทำชิ้นงาน

4.1 เด็กลงมือระบายสีภาพด้วยสีเทียนเป็นรูปภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

4.2 เด็กคิดตกแต่งรายละเอียดเพิ่มเติมลงในผลงาน จัดวางผลงานตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

4.3 เด็กตั้งชื่อผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 5 นำเสนอชิ้นงาน

5.1 เด็กนำเสนอชิ้นงานของตนเอง

5.2 เด็กบอกชื่อผลงานและอธิบายรายละเอียดผลงานของตนเอง

5.3 เด็กชื่นชมผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 6 ประเมินผล

6.1 ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานของเด็ก ๆ

6.2 สังเกตการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของตนเอง

6.3 ตรวจผลงานของเด็ก

สื่อ และอุปกรณ์ที่ต้องเตรียม

1. รูปภาพตัวอย่างของการระบายสีภาพด้วยสีเทียน
2. ใบความรู้ เรื่อง การระบายสีภาพด้วยสีเทียน
3. สีเทียนขนาดใหญ่และเล็กครบตามจำนวนกลุ่ม
4. กระดาษสีผลงาน

ประโยชน์ที่เด็กได้รับ

1. เด็กสามารถระบายสีด้วยสีเทียน รูปต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว
2. เด็กสามารถระบายสีด้วยสีเทียนให้เป็นรูปอื่น ๆ ตามความคิดที่สร้างสรรค์และจินตนาการของเด็กได้
3. เด็กสามารถต่อเติมการระบายสีเทียนให้มีรายละเอียด บอกชื่อ หรือเล่าเรื่องรูปภาพที่เด็กระบายได้อย่างถูกต้อง

ใบความรู้ การระบายสีภาพด้วยสีเทียน

พัฒนาการทางการระบายสีภาพด้วยสีเทียน

สีเทียนมีลักษณะอย่างไร

สีเทียน (Encaustic) มีลักษณะเป็นสีเคลือบ เกิดจากสีแท้ของวัตถุธาตุผสมกับขี้ผึ้งซึ่งนำมาหลอมเข้าด้วยกัน โดยใส่ไว้ในแม่พิมพ์รูปทรงขนาดเหมาะสม หลังจากปล่อยให้ขี้ผึ้งผสมสีแห้งแล้วก็จะแข็งตัวเกิดเป็นแท่งสีขี้ผึ้ง ต่อมาเปลี่ยนจากการผสมระหว่างสีและขี้ผึ้งเป็นสีกับเทียนซึ่งมีราคาถูกกว่าจึงเรียกกันติดปากว่าสีเทียน สีเทียนมีคุณสมบัติพิเศษคือ ไม่ละลายน้ำและน้ำมัน จึงไม่เปราะเปื้อนมือเวลาใช้ เหมาะสำหรับเด็กที่เพิ่งเริ่มหัดวาดภาพระบายสี เพราะแท่งสีเทียนหยิบจับได้สะดวก และง่ายต่อการระบายตลอดจนสามารถระบายสีทับซ้อนกันได้ด้วย

สีเทียน Oil Pastel

สีเทียนหรือสีเทียนน้ำมัน เป็นสีฝุ่นผงละเอียด ผสมกับไขมันสัตว์หรือขี้ผึ้ง แล้วนำมาอัดเป็นแท่ง มีลักษณะทึบแสง สามารถเขียนทับกันได้ การใช้สีอ่อนทับสีเข้มจะมองเห็นพื้นสีเดิมอยู่บ้าง การผสมสี อื่น ๆ ใช้การเขียนทับกัน สีเทียนน้ำมัน มักไม่เกาะติดพื้น สามารถขูดสีออกได้ และกันน้ำ ถ้าต้องการให้สีติดแน่นทนนาน จะมีสารพ่นเคลือบผิวหน้าสี สีเทียนหรือสีเทียนน้ำมัน มักใช้เป็นสีฝึกหัดสำหรับเด็ก เนื่องจากใช้ง่าย ไม่ยุ่งยาก ไม่เลอะเทอะเปราะเปื้อน และมีราคาถูก

ลักษณะของสี ประเภท สีเทียน

สีเทียนอุปกรณ์ที่ขาดไม่ได้กับการเสริมทักษะการเรียนรู้ในเด็ก

สีเทียน แต่เดิมนั้นมีลักษณะเป็นสีเคลือบ เกิดจากการที่สีแท้ของวัตถุธาตุผสมกับขี้ผึ้งนำมาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ใส่ไว้ในฐานแม่พิมพ์รูปทรงขนาดที่เตรียมไว้หลังจากที่เราปล่อยให้ขี้ผึ้งผสมสีแห้งแล้วก็จะเกิดการแข็งตัวเกิดเป็นแท่งสีขี้ผึ้ง ต่อมาได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นเปลี่ยนจากการผสมระหว่างสีและขี้ผึ้งเป็นสีกับเทียนแทน ซึ่งมีราคาถูกและสามารถลดต้นทุนได้ดีกว่า โดยคุณภาพพอ ๆ กัน และเรียกติดกันมาเป็นสีเทียนแบบทุกวันนี้

คุณสมบัติของสีเทียนดีตรงที่ไม่ละลายน้ำและน้ำมันจึงไม่เลอะมือ เวลาใช้สักเท่าไร เหมาะกับเด็กหรือคนที่เพิ่งหัดวาดภาพระบายสี เพราะสีเทียนสมัยใหม่ ๆ นั้น ส่วนใหญ่ออกแบบมาให้จับได้สะดวก และง่ายต่อการใช้งาน ที่สำคัญสามารถระบายสีทับซ้อนกันได้อีกด้วย ด้วยเหตุนี้เองทำให้สีนั้นเป็นเครื่องมือในการช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ให้เด็กได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างภาพวาดและการระบายสีด้วยสีเทียน

ตัวอย่างภาพวาดและการระบายสีด้วยสีเทียน

การระบายสีภาพด้วยสีน้ำ

วัตถุประสงค์

1. เด็กระบายสีภาพรูปผัก และผลไม้ด้วยสีน้ำ ได้อย่างคล่องแคล่ว
2. เด็กสร้างสรรค์ผลงานการระบายสีภาพผักและผลไม้จากความคิดและจินตนาการของตนเองได้
3. เด็กเพิ่มเติมรายละเอียด บอกชื่อ และอธิบายส่วนประกอบของระบายสีภาพรูปผักและผลไม้ที่ทำได้

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 จุดประกายความสนใจและจินตนาการ

- 1.1 ครูจุดประกายความคิดและจินตนาการของเด็ก โดยนำ ผักและผลไม้ใส่ตะกร้า (ของจริง) ให้เด็กดู แล้วครูและเด็กสนทนาร่วมกัน ดังนี้
 - เด็กระบายภาพสีน้ำให้เป็นเหมือนผัก และผลไม้ในตะกร้าได้ไหม
 - เด็กร่วมกันสังเกต รายละเอียดของผักและผลไม้แต่ละชนิด ว่ามีจุดเด่นของผักและผลไม้แต่ละชนิดอยู่ตรงไหน อย่างไร

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ แนวคิด เทคนิคการสร้างงาน

- 2.1 ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการระบายสีด้วยสีน้ำให้เด็กทราบ และทำความเข้าใจในรายละเอียดเรื่องการระบายสีภาพด้วยสีน้ำ และพร้อมที่จะทำการระบายสีน้ำรูปผักและผลไม้ได้
- 2.2 ก่อนทำการระบายสีภาพ ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับการระบายสีน้ำให้เด็กพอเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ตามใบความรู้ สำหรับครูเรื่องการระบายสีภาพด้วยสีน้ำและเทคนิควิธีการระบายสีภาพด้วยสีน้ำ (อธิบายวิธีการนี้ซ้ำอีกครั้งจากกิจกรรมครั้งที่แล้ว) เด็กจะได้ทำความเข้าใจและเรียนรู้วิธีการระบายสีภาพด้วยสีน้ำที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 วางแผนสร้างงาน

- 3.1 ครูให้เด็กจัดกลุ่มนั่งโต๊ะ กลุ่มละ 5-7 คนหรือจะจัดนั่งล้อมวงเป็นกลุ่มก็ได้ เพื่อจะได้ใช้สีน้ำและอุปกรณ์การระบายสีน้ำด้วยกันได้ และเด็กจะได้

ร่วมปฏิสัมพันธ์คิด และหาแนวทางในการระบายสีภาพด้วยสีน้ำรูปผัก ผลไม้ด้วยกันได้

3.2 เด็กเลือกชนิดของผัก ผลไม้ที่ตนเองชอบมา 1 ชนิดก่อน เพื่อที่จะฝึกระบายสีภาพด้วยสีน้ำให้เหมือนกับของจริงให้มากที่สุด

3.3 เด็กแต่ละคนพิจารณาดูรายละเอียดของผัก ผลไม้ที่ตนเองเลือกมา เพื่อที่จะระบายสีภาพว่าผัก ผลไม้ที่จะระบายมีส่วนประกอบอะไรบ้าง จะใช้สีอะไรมาระบายภาพบ้าง

3.4 เด็กคิดวางแผนการระบายสีภาพด้วยสีน้ำต่อไปว่า จะระบายสีภาพอย่างไร ระบายสีภาพส่วนประกอบไหนก่อน โดยครูเป็นผู้ดูแล และให้คำแนะนำ คำปรึกษา

3.5 เด็กคิดวางแผนว่าจะระบายสีภาพด้วยสีน้ำและวางตกแต่งผลงานอย่างไร โดยครูสังเกตพฤติกรรมการคิดวางแผนการทำงานของเด็ก

ขั้นที่ 4 จัดทำชิ้นงาน

4.1 เด็กแต่ละคน ลงมือระบายสีภาพด้วยสีน้ำรูปผัก ผลไม้ ชนิดต่าง ๆ ที่เด็กเลือก

4.2 เด็กคิดตกแต่ง ดัดแปลง และรายละเอียดเพิ่มเติมลงในผัก ผลไม้ที่ตนเองระบายสี จัดวางผลงานตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

4.3 เด็กตั้งชื่อผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 5 นำเสนอชิ้นงาน

5.1 เด็กนำเสนอชิ้นงานของตนเอง

5.2 เด็กบอกชื่อผลงานและอธิบายรายละเอียดผลงานของตนเอง

5.3 เด็กชื่นชมผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 6 ประเมินผล

6.1 ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเด็ก

6.2 สังเกตการณ์เล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของเด็ก

6.3 ตรวจผลงานของเด็ก

สื่อ และอุปกรณ์ที่ต้องเตรียม

1. ตะกร้าใส่ผัก ผลไม้ หลากหลายชนิด (ของจริง)
2. ภาพใบงานหัด
3. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การระบายสีภาพด้วยสีน้ำและเทคนิคการระบายสีภาพด้วยสีน้ำ
4. สีน้ำหลากหลายสี
5. กระดาษสีผลงาน

ประโยชน์ที่เด็กได้รับ

1. เด็กสามารถระบายสีภาพรูปผัก และผลไม้ด้วยสีน้ำ ได้อย่างคล่องแคล่ว
2. เด็กสามารถสร้างสรรค์ผลงานการระบายสีภาพผักและผลไม้จากความคิด และจินตนาการของตนเองได้
3. เด็กสามารถเพิ่มเติมรายละเอียด บอกชื่อ และอธิบายส่วนประกอบของ ระบายสีภาพรูปผักและผลไม้ที่ทำได้ถูกต้อง

ใบความรู้ การระบายสีภาพด้วยสีน้ำ

การระบายสีภาพด้วยสีน้ำ

จุดประสงค์ของการวาดภาพระบายสี สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกรักนึกคิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนั้นยังมีจุดประสงค์อื่น ๆ อีก เช่น เป็นการฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสระหว่างมือและตา ฝึกการลากเส้นและรูปทรงต่างๆ ฝึกการใช้สี ทดลองสี ผสมสีต่างๆ ส่วนในด้านอารมณ์ จิตใจทำให้ผ่อนคลายความเครียด ลดความกดดันทางอารมณ์ และส่งเสริมให้มีจิตใจที่ดีงาม และทางสังคมฝึกการทำงานตามลำพังและการทำงานเป็นกลุ่ม กิจกรรมการวาดภาพระบายสี เป็นการวาดภาพหรือระบายสี โดยใช้ดินสอสี สีเทียน สีน้ำ สีโปสเตอร์ พู่กัน ฯลฯ วาดบนกระดาษ หรือวัสดุแทนอย่างอื่น สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมดังกล่าวคือ ให้เด็กวาดภาพและระบายสีอย่างอิสระ และให้เด็กเล่าสิ่งที่ทำเพื่อให้เด็กคิดก่อนลงมือทำ

การวาดรูป (Drawing) และการระบายสี (Painting)

เป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งช่วยในการทำงานประสานกันระหว่างมือและตา เด็กจะรู้จัก สี เส้น รูปทรง พื้นผิว ขนาดที่จะต้องพบในชีวิตประจำวันของเขา ภาพที่จะเห็นต่อไปนี้เป็นภาพที่วาดโดยเด็กปฐมวัยอายุ 3-4 ขวบ เป็นภาพที่วาดตามความคิดและจินตนาการของเด็กเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งซึ่งช่วยในการทำงานประสานกันระหว่างมือและตา เด็กจะรู้จัก สี เส้น รูปทรง พื้นผิว ขนาดที่จะต้องพบในชีวิตประจำวันของเขา และกิจกรรมนี้จะสอนให้เด็กๆ วาดรูปได้ โดยเริ่มจากเส้นก่อน สำหรับน้องๆ ที่เพิ่งเริ่มหัดวาดรูป จากนั้นจะหัดวาด สิ่งต่างๆ รอบตัว เด็กๆ จะได้รู้จักกับรูปร่าง Shape และรูปทรง Form ต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวาดในขั้นสูงต่อไป ส่วนการระบายสีภาพนั้นเด็กๆ จะได้ฝึกใช้สีหลายๆ ชนิด ได้แก่ สีไม้ สีชอล์ค สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีเมจิก สีเทียน สีอะคริลิก สีผสมอาหาร พร้อมทั้งรู้วิธีการระบายสีให้เกิดความสวยงาม

เรียนศิลปะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างไร

ทำให้เด็กได้ฝึกการใช้จินตนาการอย่างอิสระ ซึ่งจะมีผลให้เด็กเป็นคนกล้าคิด กล้าริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ทำให้เด็กได้แสดงออกถึงสิ่งที่ตนคิดและรู้สึกโดยเฉพาะในเด็กเล็กที่ยังไม่สามารถสื่อสารทางตัวอักษรได้ดีทำให้เด็กรักการทำงานและมีความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อการสร้างสรรคงานศิลปะของเด็กแต่ละชิ้นเสร็จสิ้นลง เด็กจะรู้สึกภาคภูมิใจกับผลงานของเขามาก ทำให้กระตือรือร้นที่จะสร้างผลงานชิ้นใหม่ต่อไปช่วยฝึกความประณีตและสมาธิเพราะในขณะที่เด็กพยายามควบคุมมือให้สามารถวาด ระบายสีหรือประดิษฐ์สิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จนั้นต้องใช้ความตั้งใจ ความพยายามและใช้สมาธิที่แน่วแน่มั่นคงตามวุฒิภาวะของเด็กแต่ละวัย ทำให้เด็กเป็นคนมีสุนทรียภาพ มีความละเอียดอ่อนในจิตใจ ทำให้รู้คุณค่าในธรรมชาติ ศิลปวัตถุ หรือรูปแบบความคิดต่างๆ ทำให้มีชีวิตและจิตใจที่งดงาม ฝึกให้เด็กรู้จักการทำงานร่วมกัน รู้จักปรับตัวและปรับความคิดให้สอดคล้อง ยอมรับซึ่งกันและกัน อันเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคีและเป็นประชาธิปไตยในสังคม

ประโยชน์ของการส่งเสริมเด็กทางด้านศิลปะ

เป็นการฝึกทักษะทางด้านศิลปะให้ดีขึ้น ให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างอิสระ รู้จักแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้มีสมาธิในการเรียนที่ดีขึ้น และยังมีผลถึงพัฒนาการด้านอื่นๆทั้งหมด การที่เด็กได้ทำมาก ฝึกฝนมากจะยิ่งช่วยให้เด็กเกิดความชำนาญมากขึ้นอีกด้วย ถือเป็นการส่งเสริมประสบการณ์อันมีค่าของเด็ก หากเด็กได้รับการสนับสนุนให้สร้างสรรค์ศิลปะ อย่างต่อเนื่องก็เท่ากับว่าเป็นทางหนึ่งซึ่งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับเด็ก อย่างต่อเนื่องเช่นกัน เพราะศิลปะมีกระบวนการ และธรรมชาติที่เอื้อแก่การพัฒนาทางสมอง เพื่อเพิ่มพูนความคิดสร้างสรรค์มากที่สุดยิ่งเด็กมากเท่าไร สติปัญญาของเด็กก็จะเติบโตมากเท่านั้น และหากการได้คิดมากๆ คือการทำให้สมองแหลมคม การที่เด็กได้ขีดเส้นลงไปแต่ละเส้น หรือระบายสีก็ล้วนมีผลทำให้สมองได้ทำงานอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

ตัวอย่างภาพวาดและการระบายสีด้วยสีน้ำ

การลอบสี

วัตถุประสงค์

1. เด็กใช้สีน้ำ และคิดผสมสีน้ำให้ได้สีตามที่ต้องการได้
2. เด็กใช้มือจุ่มสี และลอบสีลงบนกระดาษตามความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้
3. เด็กเล่า หรือบอกเรื่องราวที่เกี่ยวกับผลงานการลอบสีของตนเองได้
4. เด็กทำกิจกรรมการลอบสีร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 จุดประกายความสนใจและจินตนาการ

- 1.1 ครูจุดประกายความสนใจของเด็กโดย ครูให้เด็กดูรูปภาพตัวอย่างการลอบสีที่สวยงาม พร้อมทั้งอธิบายรูปภาพที่ให้เด็กดูไปพร้อมกันด้วย
- 1.2 ครูถามเด็กว่าเคยเล่นลอบสีหรือไม่ (ให้เด็กยกมือตอบคำถามจากครู) ให้เด็กที่ตอบคำถาม อภิปราย เรื่องเกี่ยวกับการลอบสีให้เพื่อน ๆ ฟัง
- 1.3 หากไม่มีใครเคยเล่นลอบสีเลย ครูต้องอธิบายวิธีการลอบสีที่ถูกต้องให้เด็กทราบ

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ แนวคิด เทคนิคการสร้างงาน

- 2.1 เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สีน้ำในการสร้างงานศิลปะการลอบสี โดยครูอธิบายองค์ความรู้คร่าว ๆ พอให้เด็กได้รู้และเข้าใจ ตามใบความรู้ เรื่อง การลอบสี
- 2.2 ครูให้เด็กดูและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสีที่จะนำมาใช้ในการทำงานศิลปะการลอบสีได้ ซึ่งมีหลายแบบชนิด เช่น สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีที่ได้จากธรรมชาติ เช่น สีขมิ้น สีม่วงจากดอกผักปรง เป็นต้น
- 2.3 ครูเปิดวิดีโอทัศน์ให้เด็กดู เพื่อสร้างความสนใจให้กับเด็ก ๆ และศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอนในการลอบสี

ขั้นที่ 3 วางแผนสร้างงาน

- 3.1 ครูให้เด็กจัดนั่งเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 5-7 คน หรือจะจัดนั่งล้อมวงเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้ เพื่อจะได้ใช้อุปกรณ์การลอบสีกันได้ และเด็กจะได้ร่วมปฏิสัมพันธ์ คิด และหาแนวทางในการลอบสี ให้เป็นรูปภาพสีที่สวยงามตามความต้องการ

3.2 เด็กคิดวางแผนการลုပ်สีให้เป็นรูปภาพต่าง ๆ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง

3.3 เด็กคิดวางแผนว่าจะสร้างให้เป็นภาพอะไรบ้างในการลုပ်สี

3.4 เด็กคิดวางแผนว่าจะลုပ်สีได้อย่างไรให้รูปภาพออกมาสวยงามไม่เปรอะเปื้อน หรือสกปรก

3.5 เด็กคิดตั้งชื่อผลงานของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับภาพที่เด็กได้จากการลုပ်สี

ขั้นที่ 4 จัดทำชิ้นงาน

4.1 เด็กฝึกเลือกสี ฝึกผสมสีในงานสีเพื่อให้ได้สีที่สวยงามตามต้องการ

4.2 เด็กเริ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยเริ่มจากใช้นิ้วมือจุ่มสีตามต้องการ แล้วนำนิ้วมือที่จุ่มสีไปลုပ်บนแผ่นกระดาษวาดเขียน หรือกระดาษ เอ4 ที่เตรียมไว้ จากนั้นครูให้เด็กนำมาทั้งฝ่ามือ จุ่มสี แล้วนำฝ่ามือไปทาบบนหรือลုပ်กระดาษที่เตรียมไว้

4.3 เด็กลองเล่นลုပ်สีด้วยตนเอง และคิดสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากการลုပ်สีให้เป็นรูปต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ

ขั้นที่ 5 นำเสนอชิ้นงาน

5.1 เด็กนำเสนอชิ้นงานของตนเอง

5.2 เด็กบอกชื่อผลงาน และบรรยายภาพที่สร้างขึ้นจากการลုပ်สี

5.3 เด็กชื่นชมผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 6 ประเมินผลงาน

6.1 สังเกตการณ์บอกชื่อผลงานและการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของตนเอง

6.2 ตรวจผลงานของเด็ก

สื่อและวัสดุ/อุปกรณ์ที่ต้องเตรียม

1. รูปภาพตัวอย่างการลုပ်สีที่สวยงาม และตกแต่งภาพเรียบร้อยแล้ว
2. กระดาษวาดเขียน หรือกระดาษ เอ 4 สีขาว จำนวนเท่ากับเด็กในชั้นเรียน
3. วีดิทัศน์ เรื่อง การลုပ်สี สำหรับเปิดให้เด็กดูเพื่อสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติมให้กับเด็ก

4. สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีฝุ่น สีที่ได้จากพืช เช่น สีเหลืองจากขมิ้น สีม่วงจากดอกผักปราง
5. จานสี พู่กัน หรือสำลี
6. ห้องเรียนที่มีโต๊ะ หรือสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำงานศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

ประโยชน์ที่เด็กได้รับ

1. เด็กสามารถใช้สีน้ำ และคิดผสมสีน้ำให้ได้สีตามที่ต้องการได้
2. เด็กสามารถใช้มือจุ่มสี และลูบสีลงบนกระดาษตามความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้ถูกต้อง
3. เด็กสามารถเล่า หรือบอกเรื่องราวที่เกี่ยวกับผลงานการลูบสีของตนเองได้อย่างละเอียดและถูกต้อง
4. เด็กสามารถทำกิจกรรมการลูบสีร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

ใบความรู้ การลูบสี

วรรณะของสี

สีร้อน (สีอุ่น) Warm colors

นับจากโทนสีเหลือง ชมพู แดง ส้ม ม่วง น้ำตาล สีเหล่านี้ให้ความหมายที่เราร้อน ก้าวร้าวมีอิทธิพลต่อการดึงดูดและกระตุ้นอารมณ์ได้มากมายว่าโทนสีอื่น ๆ สีเหล่านี้จะใช้มากกับงานประเภท หัวหนังสือ นิตยสาร แคสตาล็อก ตลอดจนป้ายโฆษณาต่าง ๆ ซึ่งจะกระตุ้นความสนใจต่อผู้พบเห็นได้เร็ว สีโทนร้อนคือ สีที่ให้ความหมายเร็นแรง สดชื่น ชูดฉาด บาดอารมณ์

สีเย็น (Cool Colors)

เริ่มจากสีเทา ฟ้า น้ำเงิน เขียว สีดทนนีจัดอยู่ในสีโทนเย็นให้อารมณ์ความรู้สึก สงบ สะอาด เย็นสบาย

สีขาว (White)

คือสีแห่งความสะอาด บริสุทธิไร้เดียงสาเหมือนกับสำนวนที่ขอบพุดว่า “เด็กที่เกิดมาเหมือนผ้าขาวที่ยังไม่มีรอยแปดเปื้อน”

สีดำ (Black)

คือ สัญลักษณ์แห่งความโศกเศร้า และความตาย และบางความหมายใช้แทนความชั่วร้าย ในความหมายของคณยุโรป อเมริกา แทนความเป็นผู้ดี ขริมนั่นคง

สีแดง (Red)

คือ สีแห่งความกระตือรือร้น เราร้อน รุนแรง สะเทือนอารมณ์ มีพลัง ความสว่าง โชติช่วง เป็นสัญลักษณ์แห่งความรัก ดึงดูด ความสนใจหากเป็นสีชมพู ซึ่งความเข้มของสีจะจางลงจะให้ความรู้สึกหวานโรแมนติก

สีเหลือง (Yellow)

คือ สีแห่งความสุขสดชื่น ร่าเริงมีชีวิตชีวา เป็นสีที่เข้าได้กับทุกสี

สีเขียว (Green)

คือ สีของต้นไม้ ใบหญ้า เป็นสัญลักษณ์ของความสงบ เรียบง่าย ความเข้มของสีเขียวให้ความหมายถึงความอุดมสมบูรณ์

สีฟ้า (Blue)

คือ สีแห่งท้องฟ้าและน้ำทะเล เป็นสัญลักษณ์ของความสงบ เยือกเย็น มั่นคงแต่เต็มไปด้วยพลัง หากเป็นสีฟ้าอ่อนจะให้ความรู้สึก สดชื่น สวยงาม กระฉับกระเฉง เป็นหนุ่มสาว

สีม่วง (Purple)

คือ สีแห่งความลึกลับ ซ่อนเร้น เป็นสีที่มีอิทธิพลต่อจินตนาการและความอยากรู้อยากเห็น เช่น เรื่องเทพนิยายต่าง ๆ

สีน้ำตาล (Brown)

เป็นสีสัญลักษณ์แห่งความร่วงโรยเปรียบเสมือนต้นไม้มีใบร่วงหล่น เมื่อถึงอายุขัยเป็นสีที่ให้ความหมายดูเหมือนธรรมชาติ เช่น สีน้ำตาลอ่อนและสีแก่นของลายไม้ เป็นต้น

สีแจ๊ด (Vivid Colors)

คือ สีที่สะดุดตาเร็วมองเห็นได้ไกล โทนสีตัดกันแบบตรงข้าม เช่น แดงกับดำ เหลืองกับน้ำเงิน เขียวกับแดง ดำกับเหลือง เป็นต้น สีจำพวกนี้นิยมใช้กันมากในงานของเด็กเล่น ภัตตาคาร ร้านอาหาร ประเภทฟาสต์ฟู้ด คาเฟ่ ข้อเสียของสีประเภทนี้หากใช้จำนวนสีมากจะดูลายตา พร่า วิธีใช้ที่ดีควรใช้หนึ่งหรือสองสีเป็นตัวเน้นหนัก

สีจาง (สีอ่อน) Light Colors

ให้ความหมายที่ดูอ่อนโยน เบาหวานเหมือนคลื่นเมฆหรือปุยฝ้าย ช่วยทำให้พื้นที่ที่แคบดูให้กว้างขึ้น โทนสีจำพวกนี้จะใช้กันมากกับเสื้อผ้าสตรี ชุดชั้นใน แพชั่น ชุดนอน ในงานศิลปะบางอย่างใช้สีอ่อน เป็นพื้นฉากหลังเพื่อขับให้รูปทรงลอยเด่นขึ้น

สีทึบ (Dull Color)

คือ สีอ่อนที่ค่อนข้างเข้มหรือสีที่เจือจางลงให้ความรู้สึกที่สลับ ลาง มัว บางครั้งดูเหมือนฝุ่น และดูคล้ายเครียด

(หลักการใช้สี : <http://www.bcoms.net/photoshop/colorbasic.asp>, 2554)

วิธีการลูบสี

วัสดุ / อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. สีน้ำ
3. ภาชนะสำหรับใส่น้ำ

วิธีทำ

1. ใช้สีผสมน้ำในภาชนะให้เหลวพอสมควร
2. ใช้นิ้วมือจุ่มสีและลูบสีลงบนกระดาษตามจินตนาการของตนเอง
3. นำกระดาษไปผึ่งให้แห้ง

ประโยชน์ที่เด็กได้รับ

1. พัฒนากล้ามเนื้อมือ
2. พัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างตากับมือ
3. พัฒนาภาษาในการอธิบายผลงานของตนเอง
4. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
5. ผ่อนคลายอารมณ์เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินขณะทำกิจกรรม และพึงพอใจในผลงานของตนเอง

ตัวอย่าง การลูบสี

การหยดสี

วัตถุประสงค์

1. เด็กเลือกสี และผสมสีตามที่ต้องการได้
2. เด็กหยดสีให้เป็นรูปภาพตามความคิดและจินตนาการของเด็กได้
3. เด็กเล่าหรือบอกเรื่องราวเกี่ยวกับผลงานการหยดสีที่ตนเองทำได้
4. เด็กทำกิจกรรมการหยดสีร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 จุดประกายความสนใจและจินตนาการ

1.1 ครูจุดประกายความสนใจของเด็กโดยครูให้เด็กดูรูปภาพตัวอย่างการหยดสีที่สวยงาม แต่งแต้มด้วยองค์ประกอบที่สวยงาม พร้อมทั้งอธิบายรูปภาพที่ให้เด็กดูไปพร้อมกันด้วย

1.2 ครูถามเด็กว่าเคยเล่นหยดสีหรือไม่ (ให้เด็กยกมือตอบคำถามจากครู) ให้เด็กที่ตอบคำถามอธิบายเรื่องเกี่ยวกับการหยดสีให้เพื่อน ๆ ฟัง

1.3 หากไม่มีใครเคยเล่นหยดสี ครูต้องอธิบายวิธีการหยดสีที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ แนวคิด เทคนิคการสร้างงาน

2.1 เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สีน้ำในการสร้างงานศิลปะการหยดสี โดยครูอธิบายองค์ความรู้คร่าว ๆ พอให้เด็กได้รู้และเข้าใจตามใบความรู้เรื่องการหยดสี

2.2 ครูให้เด็กดูและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสีที่จะมาใช้ในการทำงานศิลปะการหยดสีได้ ซึ่งมีหลายแบบหลายชนิด เช่น สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีที่ได้จากธรรมชาติ เช่น สีขมิ้น สีม่วงจากดอกผักปรง เป็นต้น

2.3 ครูเปิดวิดีโอทัศน์ให้เด็กดู เพื่อสร้างความสนใจให้กับเด็กและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอนในการหยดสี

ขั้นที่ 3 วางแผนสร้างงาน

3.1 ครูให้เด็กนั่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-7 คน หรือจะจัดนั่งล้อมวงเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้ เพื่อจะได้ใช้อุปกรณ์การหยดสีกันได้ และเด็กจะได้ร่วมปฏิสัมพันธ์คิด และหาแนวทางในการหยดสีให้เป็นรูปภาพที่สวยงามได้

3.2 เด็กคิดวางแผนการหยดสีให้เป็นรูปภาพต่าง ๆ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง

3.3 เด็กคิดวางแผนว่าจะสร้างให้เป็นภาพอะไรบ้างในการหยดสี และจะคิดแก้ปัญหาอย่างไร ถ้าการทำงานนั้นเกิดผิดพลาดไป

3.4 เด็กคิดวางแผนว่าจะหยดสีได้อย่างไรให้รูปภาพออกมาสวยงาม

3.5 เด็กคิดตั้งชื่อผลงานของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับภาพที่เด็ก ๆ ได้จากการหยดสี

ขั้นที่ 4 จัดทำชิ้นงาน

4.1 เด็กฝึกเลือกสี ฝึกผสมสีในงานสี เพื่อให้ได้สีที่สวยงามตามต้องการ

4.2 เด็กเริ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยเริ่มจากใช้พู่กันหรือสำลี จุ่มสีตามต้องการแล้วบีบพู่กันหรือสำลีเพื่อให้สีหยดลงบนกระดาษวาดเขียนที่ได้เตรียมไว้

4.3 เด็กสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากการหยดสีให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ ได้ตามความต้องการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

ขั้นที่ 5 นำเสนอชิ้นงาน

5.1 เด็กนำเสนอชิ้นงานที่ตนเองสร้างขึ้น

5.2 เด็กบอกชื่อผลงานของตนเองและบรรยายภาพที่สร้างขึ้นจากการหยดสี

5.3 เด็กชื่นชมผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 6 ประเมินผลงาน

6.1 สังเกตการบอกชื่อผลงานและการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของตนเอง

6.2 ตรวจผลงานของเด็ก

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องเตรียม

1. รูปภาพการหยดสีที่สวยงามและตกแต่งภาพเรียบร้อยแล้ว
2. กระดาษวาดเขียน หรือกระดาษ เอ 4 สีขาว จำนวนเท่ากับเด็กในชั้นเรียน
3. วีดิทัศน์ เรื่อง การหยดสี สำหรับเปิดให้เด็กดู เพื่อสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติมให้กับเด็ก
4. สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีฝุ่น สีที่ได้จากพืช เช่นสีเหลืองจากขมิ้น สีม่วงจากดอกผักปราง

5. จานสี พู่กัน หรือสำลี
6. ห้องเรียนที่มีโต๊ะหรือสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำงานศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

ประโยชน์ที่เด็กได้รับ

1. เด็กสามารถเลือกสี และผสมสีตามที่ต้องการได้
2. เด็กสามารถหยดสีให้เป็นรูปภาพตามความคิดและจินตนาการของตนเองได้ถูกต้อง
3. เด็กสามารถเล่าหรือบอกเรื่องราวเกี่ยวกับผลงานการหยดสีที่ตนเองทำได้อย่างละเอียดและถูกต้อง
4. เด็กสามารถทำกิจกรรมการหยดสีร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

ใบความรู้ การหยดสี

เทคนิคการหยดสีให้ได้ภาพสวยงาม

1. ผสมสีกับน้ำให้เหลวพอเหมาะไม่ข้นหรือเหลวเกินไป
2. ใช้สีหลากหลาย
3. ใช้กระดาษวาดภาพ 100 ปอนด์ขึ้นไป
4. หากต้องการให้สีกระจายมากให้ยกพู่กันสูง จากกระดาษหากไม่ต้องการให้สีกระจายให้ยกพู่กันต่ำ
5. เมื่อหยดสีเสร็จแล้วควรนำไปผึ่งลมประมาณ 30 นาที ให้แห้งไม่ควรนำไปผึ่งแดด เพราะจะทำให้กระดาษบิดไม่สวยงาม

วัสดุอุปกรณ์สำหรับการหยดสี

1. สีน้ำ หรือสีโปสเตอร์
2. กระดาษ
3. พู่กันหรือหลอดกาแฟ
4. ภาชนะใส่สี

วิธีการหยดสี

1. ใช้สีผสมน้ำในภาชนะให้เหลวพอสมควร
2. ใช้พู่กันหรือหลอดกาแฟจุ่มสีแล้วหยดลงบนกระดาษจะใช้กระดาษแห้งหรือเปียกก็ได้
3. หยดสีให้มีระยะทางสูงต่ำแตกต่างกัน
4. เมื่อหยดสีได้ตามที่ต้องการแล้วนำไปตากให้แห้ง

ภาพตัวอย่างการหยดสี
(เพื่อนำเสนอให้เด็กดูเป็นการจุดประกายให้เด็ก ๆ สนใจ)

การเป่าสี

วัตถุประสงค์

1. เด็กใช้ปากเป่าสีไปในทิศทางที่ต้องการได้
2. เด็กเป่าสีให้เป็นรูปภาพตามความคิดและจินตนาการของเด็กได้
3. เด็กเล่าหรือบอกเรื่องราวเกี่ยวกับผลงานการเป่าสีที่ตนเองทำได้
4. เด็กทำกิจกรรมการเป่าสีร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 จุดประกายความสนใจและจินตนาการ

1.1 ครูจุดประกายความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กดูรูปภาพตัวอย่างการเป่าสีที่สวยงาม แต่งแต้มด้วยองค์ประกอบพร้อมทั้งอธิบายรูปภาพที่让孩子ดูไปพร้อมกัน

1.2 ครูถามเด็กว่า เด็กเคยเล่าเป่าสีหรือไม่ (ให้เด็กยกมือตอบคำถามจากครู) ให้เด็กที่ตอบคำถาม อธิบาย เรื่องเกี่ยวกับการเป่าสีให้เพื่อน ๆ ฟัง

1.3 หากไม่มีใครเคยเล่นเป่าสีเลย ครูต้องอธิบายวิธีการเป่าสีที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ แนวคิด เทคนิคการสร้างงาน

2.1 เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สีน้ำในการสร้างงานศิลปะการเป่าสี โดยครูอธิบายองค์ความรู้คร่าว ๆ พอให้เด็กได้รู้และเข้าใจตามใบความรู้ เรื่องการเป่าสี

2.2 ครูให้เด็กดูและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสีที่จะนำมาใช้ในการทำงานศิลปะการเป่าสีได้ ซึ่งมีหลายชนิด เช่น สีน้ำ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีที่ได้จากธรรมชาติ เช่น สีขมิ้น สีม่วงจากดอกผักปรง เป็นต้น

2.3 ครูเปิดวิดีโอทัศน์ให้เด็กดู เพื่อสร้างความสนใจให้กับเด็กและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอนในการเป่าสี

ขั้นที่ 3 วางแผนสร้างงาน

3.1 ครูให้เด็กจัดนั่งเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5-7 คน หรือจะจัดนั่งล้อมวงเป็นกลุ่มใหญ่ก็ได้ เพื่อจะได้ใช้อุปกรณ์การเป่าสีด้วยกันได้ และเด็กจะได้ร่วมปฏิสัมพันธ์ คิด และหาแนวทางในการเป่าสี ให้เป็นรูปภาพที่สวยงามได้

3.2 เด็กคิดวางแผนการเป่าสีให้เป็นรูปภาพต่าง ๆ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง

3.3 เด็กคิดวางแผนว่า จะสร้างให้เป็นภาพอะไรบ้างในการเป่าสี และจะคิดแก้ปัญหาอย่างไร ถ้าการทำงานนั้นเกิดผิดพลาดไป

3.4 เด็กคิดวางแผนว่า จะเป่าสีได้อย่างไรให้รูปภาพออกมาสวยงาม

3.5 เด็กคิดตั้งชื่อผลงานของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับภาพที่เด็กได้จากการเป่าสี

ขั้นที่ 4 จัดทำชิ้นงาน

4.1 เด็กฝึกเลือกสี ฝึกผสมสีในงานสี เพื่อให้ได้สีที่สวยงามตามต้องการ

4.2 เด็กเริ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยเริ่มจากใช้พู่กัน หรือสำลิจุ่มสีตามต้องการแล้วบีบพู่กัน หรือสำลี เพื่อให้สีหยดลงบนกระดาษวาดเขียนที่ได้เตรียมไว้ แล้วจึงเริ่มเป่าสี ซึ่งการเป่าสีนั้น เด็กจะเป่าสีด้วยปากเปล่าก็ได้หรือจะเป่าด้วยหลอดดูด หรือหลอดกาแฟก็ได้

4.3 เด็กสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากการเป่าสีให้เป็นรูปต่าง ๆ ได้ตามความต้องการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

ขั้นที่ 5 นำเสนอชิ้นงาน

5.1 เด็กนำเสนอชิ้นงานที่ตนเองสร้างขึ้น

5.2 เด็กบอกชื่อผลงานของตนเองและบรรยายภาพที่สร้างขึ้นจากการเป่าสี

5.3 เด็กชื่นชมผลงานของตนเอง

ขั้นที่ 6 ประเมินผลงาน

6.1 สังเกตการบอกชื่อผลงานและการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของตนเอง

6.2 ตรวจผลงานของเด็ก

สื่อ/วัสดุและอุปกรณ์ที่ต้องเตรียม

1. รูปภาพตัวอย่างการเป่าสีที่สวยงามและตกแต่งภาพเรียบร้อยแล้ว
2. กระดาษวาดเขียนหรือกระดาษ เอ4 สีขาว จำนวนเท่ากับเด็กในชั้นเรียน
3. วีดิทัศน์เรื่อง การเป่าสี สำหรับเปิดให้เด็กดูเพื่อสร้างองค์ความรู้เพิ่มเติมให้กับเด็ก
4. สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีฝุ่น สีที่ได้จากพืช เช่น สีเหลืองจากขมิ้น สีม่วงจากดอกผักปราง
5. จานสี พู่กัน หรือสำลี
6. ห้องเรียนที่มีโต๊ะ หรือสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำงานศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

ประโยชน์ที่เด็กได้รับ

1. เด็กสามารถใช้ปากเป่าสีไปในทิศทางที่ต้องการได้
2. เด็กสามารถเป่าสีให้เป็นรูปภาพตามความคิดและจินตนาการของได้
3. เด็กสามารถเล่าหรือบอกเรื่องราวเกี่ยวกับผลงานการเป่าสีที่ตนเองทำได้
4. เด็กสามารถทำกิจกรรมการเป่าสีร่วมกับเพื่อน ๆ ได้

ใบความรู้ การเป่าสี

การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ

การสร้างภาพด้วยการเป่าสี เป็นเทคนิคการสร้างภาพอีกแบบหนึ่งที่ทำให้ภาพสวยงามและเกิดจินตนาการ เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นในการเรียนรู้เกี่ยวกับการวาดภาพและการใช้สีน้ำหรือสีโปสเตอร์

เทคนิคการเป่าสีให้ได้ภาพสวยงาม

1. ผสมสีกับน้ำให้เหลวพอเหมาะไม่ข้นหรือเหลวเกินไป
2. ใช้สีหลากหลาย
3. ใช้กระดาษวาดภาพ 100 ปอนด์ขึ้นไป
4. เป่าสีให้แตกกระจายรอบทิศทาง หากต้องการให้สีแตกกระจายไปทางใดเป็นพิเศษให้เอียงกระดาษเล็กน้อย
5. เมื่อเป่าสีเสร็จแล้ว ควรนำไปผึ่งลมประมาณ 30 นาที ให้แห้งไม่ควรนำไปผึ่งแดดเพราะจะทำให้กระดาษบิดไม่สวยงาม

วัสดุ/อุปกรณ์

1. กระดาษ
2. หลอดกาแฟ
3. สีน้ำ/พู่กัน
4. ภาชนะสำหรับใสสี
5. ผ้ากั้นเปื้อนหรือเสื้อคลุม
6. ผ้าหรือกระดาษหนังสือพิมพ์สำหรับปูรองพื้นโต๊ะ

ขั้นตอนการเป่าสี

1. ผสมสีน้ำลงในภาชนะที่เตรียมไว้โดยผสมสีน้ำให้เหลวพอประมาณ เมื่อเป่าแล้วสีสามารถไหลและกระจายไปได้
2. ใช้พู่กันจุ่มสีน้ำ แล้วหยดลงบนกระดาษโดยใช้สีหลาย ๆ สี

3. ใช้หลอดกาแฟ เป่าสีน้ำให้ไหลและกระจายไปในทิศทางต่าง ๆ จนทั่วแผ่นกระดาษ

ตัวอย่างภาพที่เกิดจากการเป่าสี
(เพื่อนำเสนอให้เด็กดู เป็นการจุดประกายให้เด็ก ๆ สนใจ)

กิจกรรมที่ 1 การระบายสีภาพด้วยสีเทียน

คำชี้แจง ให้ได้ระบายสีภาพกระรอกน้อยด้วยสีเทียนให้สวยงาม

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

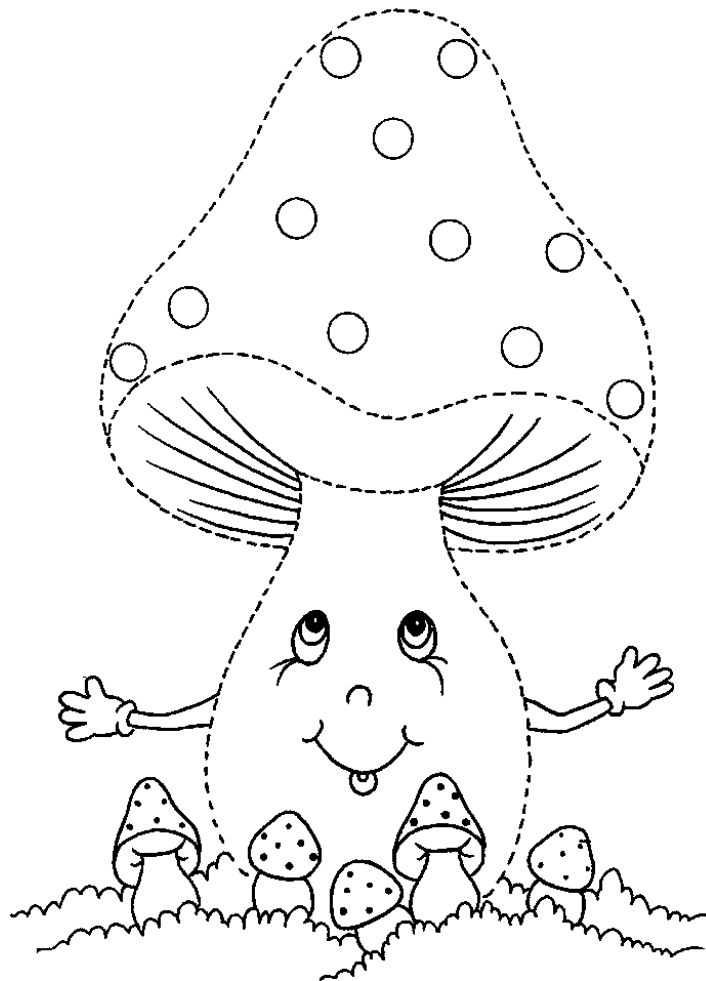

เกณฑ์การประเมิน	
ผู้ประเมิน	ครู
ดี (3)	
พอใช้ (2)	
ปรับปรุง (1)	

กิจกรรมที่ 2 การระบายสีภาพด้วยสีน้ำ

คำชี้แจง ให้เด็กการระบายสีภาพเห็ดด้วยสีน้ำ ตามที่กำหนด ให้สวยงาม

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

เกณฑ์การประเมิน	
ผู้ประเมิน	ครู
ดี (3)	
พอใช้ (2)	
ปรับปรุง (1)	

กิจกรรมที่ 3 การลบสี

คำชี้แจง ให้เด็กใช้ฝ่ามือ นิ้วมือจุ่มสีแล้วนำมาลบให้เกิดภาพตามจินตนาการ

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

เกณฑ์การประเมิน	
ผู้ประเมิน	ครู
ดี (3)	
พอใช้ (2)	
ปรับปรุง (1)	

กิจกรรมที่ 4 การหยดสี

คำชี้แจง ให้เด็กหยดสีลงบนกระดาษตามความคิดและจินตนาการ

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

เกณฑ์การประเมิน	
ผู้ประเมิน	ครู
ดี (3)	
พอใช้ (2)	
ปรับปรุง (1)	

กิจกรรมที่ 5 การเป่าสี

คำชี้แจง ให้เด็กหยดสีลงบนกระดาษ ใช้ปากเป่าสีให้เป็นรูปร่างตามจินตนาการ

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

เกณฑ์การประเมิน	
ผู้ประเมิน	ครู
ดี (3)	
พอใช้ (2)	
ปรับปรุง (1)	

เกณฑ์การประเมิน

ครูผู้ประเมิน		
ระดับคุณภาพ 3	ดี	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ สวยงาม รายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์
ระดับคุณภาพ 2	พอใช้	ผลงานมีความสวยงาม รายละเอียดไม่ สมบูรณ์
ระดับคุณภาพ 1	ปรับปรุง	ผลงานไม่สมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

การเป่าสีสร้างภาพ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา. [https://writer.dek-](https://writer.dek-d.com/misssakura/blog/?blog_id=10138889)
[d.com/misssakura/blog/?blog_id=10138889](https://writer.dek-d.com/misssakura/blog/?blog_id=10138889)

ครูขวัญ. ศิลปะกับเด็กปฐมวัย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา.
<http://www.dinicdek.com/.2018>.

เทคนิคการใช้สีชนิดต่าง ๆ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา.
<https://www.gotoknow.org/posts/459088>

เทคนิคการใช้สีเทียน. (ออนไลน์) แหล่งที่มา.
<https://www.maceducation.com/e-knowledge/.2561>.

ใบหยก. ศิลปะสำหรับเด็ก. การหยดสี. (ออนไลน์) แหล่งที่มา.
http://artsforkids.blogspot.com/2009/05/blog-post_62.html

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ- สกุล นางวิไลพร ถาเปียง ชื่อเล่น อร
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 8 หมู่ที่ 16 ตำบลจี้ว อำเภอกะเทิง จังหวัดเชียงราย
57160 โทร. 086-1807174

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาตรี

- ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ประถมศึกษา) ปีที่สำเร็จการศึกษา 2550
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอก การศึกษาปฐมวัย ปีที่สำเร็จการศึกษา
2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ระดับปริญญาโท

- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)
ปีที่สำเร็จการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ปัจจุบัน ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งเทศบาลตำบลจี้ว ตำแหน่ง รักษาการ
ในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลจี้ว

ภาคผนวก

กิจกรรมที่ 1 การระบายสีภาพด้วยสีเทียน

กิจกรรมที่ 2 การระบายสีภาพด้วยสีน้ำ

กิจกรรมที่ 3 การอุปสี

กิจกรรมที่ 4 การหยดสี

กิจกรรมที่ 5 การเป่าสี

